

พัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยม ของสังคมไทย จากอดีตสู่ปัจจุบัน

ทัศนวิศิน ฐิตวานนท์¹
พรพรรณ ประจักษ์เนตร, Ph.D.²

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “พัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทย จากอดีตสู่ปัจจุบัน” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาพัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่า เรื่องตามค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน วัตถุประสงค์ที่สองเพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งไทย และปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเล่าเรื่อง ของเพลงลูกทุ่งจากอดีตสู่ปัจจุบัน และวัตถุประสงค์ที่สามเพื่อศึกษาประเด็นค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบันที่เสนอผ่านเพลงลูกทุ่งในบริบทช่วง พ.ศ. 2500 – 2558

ซึ่งข้อมูลค่านิยมทางสังคมมักเป็นผลสะท้อนของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัยซึ่งจะสอดคล้องกับความหมายและการเล่าเรื่องของเพลงลูกทุ่งในช่วงเวลานั้น โดยผลงานเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่จะนำเสนอข้อความที่มีนัยยะ ต้องอาศัยการตีความ และจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลในเชิงคุณภาพมาประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คำสัมภาษณ์ของศิลปินและผู้เกี่ยวข้อง, เอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ดังนั้นการศึกษานี้ครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้ระเบียบวิธีการวิจัยในเชิงคุณภาพเป็นหลัก คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ผ่านกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประพันธ์เพลง, ผู้บริหารค่ายเพลง และนักจัดรายการเพลงลูกทุ่งทางวิทยุ โดยใช้การนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพในลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์ และใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณมาเป็นส่วนเสริม คือการวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความ

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

² ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(Interpretative Textual Analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหาของเพลง (Content Analysis) โดยแบ่งผลงานเพลงและบริบทออกเป็นช่วงเวลา 4 ยุคสมัย เพื่อเชื่อมโยงประเด็นความคิดและค่านิยมเข้ากับสถานการณ์ของสังคมไทยในยุคสมัยดังกล่าว

งานวิจัยพบว่าพัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดเปลี่ยนที่สำคัญของประวัติศาสตร์สังคม, การเมือง, เศรษฐกิจและเทคโนโลยีในแต่ละยุคสมัย สืบเนื่องจากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง และจากการวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความ ที่มาใช้ร่วมกันในการวิเคราะห์สาระของบทเพลงในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ คือ พ.ศ.2500 – 2558 เพื่อให้มีความครอบคลุมทั้งในส่วนของจุดเปลี่ยนที่สำคัญของพัฒนาการเพลงลูกทุ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญตามประวัติศาสตร์ จากการศึกษาได้ดำเนินการแบ่งเป็น 4 ช่วงยุคสมัย ได้แก่ ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่งระหว่างปี พ.ศ. 2507 – 2515, 2516 – 2540, 2541 – 2550 และ 2551 – 2558

คำสำคัญ : พัฒนาการในการสื่อสาร, เพลงลูกทุ่ง, การเล่าเรื่อง, ค่านิยมของสังคมไทย

The Development of Thai Country Song Communication through the Storytelling of Thai Social Values from the Past to the Present

Abstract

The Research titled “The Development of Thai Country Song Communication through the Storytelling of Thai Social Values from the Past to the Present” has the main objective to study the development of Thai country songs communication via localized folklore, which fits accordingly with the social value of particular perspective. The second objective is to studying the process of creative ability in the Thai country songs as well as what is the factors that directing the Thai song storytelling from the past to the present. And the last objective is to study the social value issues in Thai society from the past to the present that have been presented through Thai country songs during the period 1957 – 2015.

Implicitly, the social value information reflecting a different culture at a specific period is relevant to the meaning and storytelling of the Thai country songs at that time. Most of these songs have a subtle and indirect message that needs to be interpreted and studied within contexts in order to assist in the content analysis such as interviewing of artist and those who are involved, along with the historical evidence from specific time.

As a consequence, the research methodology used in this study is the qualitative methodology as the main approach that is an in-depth interview of the representatives of the industry. This includes composers, music company directors and disk jockeys. The qualitative information will be presented by a descriptive analysis. Using this quantitative analysis as a support for the interpretative textual analysis that is combined with song content analysis, which categorizes the songs to the four main periods to connect the social value issues and social situation of each period.

The research found that the development of Thai country song communication through the storytelling in Thai social values from the past to the present is relevant. This is in line with the major social transition in many aspects; social history, politics, economy and technology. According to the result of the representative example interviewing and the interpretative textual analysis combined with song content analysis during the period from 1957 – 2015, the songs can be classified into four eras to cover the historical major changes in the social situation of particular period, which would influence social value in each period. The four divided periods are - the era of Thai country songs during 1964 – 1972, 1973 – 1997, 1998 - 2007 and 2008 - 2015.

Keywords: Communication development, Thai country song, Storytelling,
Thai social value

บทนำ

เพลงลูกทุ่งไทย มีวิวัฒนาการมาจากเพลงพื้นบ้าน พื้นเมืองหรือเพลงชาวบ้าน แม้ว่าจะนำเครื่องดนตรีของตะวันตกมาใช้บรรเลงทำนองก็ตาม แต่เนื้อหาหรือแก่นใจความของเพลงลูกทุ่งก็ยังคงสะท้อนให้เห็นลักษณะของคนไทยหรือสังคมไทยได้อย่างชัดเจน จึงอาจถือได้ว่า “เพลงลูกทุ่ง” คือเพลงพื้นเมืองยุคใหม่ ที่มีเอกลักษณ์สะท้อนให้เห็นลักษณะของคนไทย และสังคมไทยอย่างกว้างขวาง ลุ่มลึก และลึลลั่นหลากหลาย ถือได้ว่าเพลงลูกทุ่งซึมลึกอยู่ในสายเลือดของคนไทยทุกคนมาตั้งแต่อดีต เพราะคนไทยเป็นคนในสังคมเกษตรกรรม เพลงลูกทุ่งหลายเพลงได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย บางเพลงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย บางเพลงเป็นหลักฐานข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของประเทศ บางเพลงเป็นที่รวมของภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นได้จากยุคแรกมีนักร้องเพลงไทยสากลที่มีชื่อเสียงกลุ่มหนึ่งนิยมร้องเพลงที่มีสาระบรรยายถึงชีวิตชาวชนบท ชีวิตหนุ่มสาวบ้านนา และความยากจน ชาวบ้านเรียกเพลงกลุ่มนี้ว่า “เพลงตลาด” หรือ “เพลงชีวิต” ส่วนเพลงลูกกรุง เรียกว่า “เพลงผู้ดี” นักร้องที่ร้องเพลงแนวตลาดในระยะแรก เช่น คำรณ สัมบุญณานนท์, ก้าน แก้วสุพรรณ, ชัยชนะ บุญนโชติ, พูล ทองใจ, ผ่องศรี วรนุช, ศรีสองศรี, ตรีเนตร ฯลฯ ต่อมา คำว่า “เพลงลูกทุ่ง” ถูกนำมาใช้แปลหนึ่งเพลงอเมริกันเรื่อง “Your Cheating Heart” เมื่อ พ.ศ.2507 นับแต่นั้นมาคำว่า เพลงลูกทุ่งก็ติดอยู่ในความรู้สึกของคนฟังเพลงโดยหมายถึง เพลงที่ร้องแบบง่าย ๆ สนุกสนาน ท่วงทำนองมีเรื่องราวที่โน้มน้าวให้นึกถึงบรรยากาศของทุ่งนา ป่าเขา ทำนองของเพลงลูกทุ่งเปิดรับท่วงทำนองต่างๆ เช่น ไทย ฝรั่ง จีน อินเดีย ตลอดจนเพลงพื้นบ้าน เช่น ลำตัด แห่ อีสาว (วิทยา เกษรพรหม, 2554)

วิวัฒนาการของเพลงลูกทุ่งนั้น สามารถไล่ลำดับได้ ดังนี้

ยุคแรกเริ่ม โดยในยุคแรกๆยังไม่มีกรแยกประเภทเพลงไทยสากลออกเป็นลูกทุ่งและลูกกรุง ถือว่าเป็นเพลงกลุ่มเดียวกัน มีนักร้องเพลงไทยสากลได้ร้องเพลงประเภทที่มีสาระบรรยายถึงชีวิตชาวชนบท หนุ่มสาวบ้านนา และความยากจน โดยรู้จักกันในชื่อ “เพลงตลาด” หรือ “เพลงชีวิต” โดยส่วนใหญ่มีนักร้องเพลงตลาดหลายท่านจะประพันธ์เพลงเองด้วย อาทิ ไพบูลย์ บุตรขัน ชะลอ ไตรตรองสอน พยงค์ มุกดา มงคล อมาตยกุล เป็ญจมินทร์ (ตุ้มทอง โชคชนะ) สุรพล สมบัติเจริญ ฯลฯ เป็นต้น ส่วนวงดนตรีที่เด่น ๆ ของเพลงแนวนี้ได้แก่ วงดนตรี “จุฬารัตน์” ของมงคล อมาตยกุล วงดนตรี “พยงค์ มุกดา” และ วงดนตรี “สุรพล สมบัติเจริญ”

นับได้ว่าวงดนตรีทั้งสามนี้เป็นแหล่งก่อกำเนิดแยกตัวเป็นวงดนตรีเพลงลูกทุ่งจำนวนมากในเวลาต่อมา เพราะในระยะแรกยังไม่เรียกกันว่า “นักร้องลูกทุ่ง” นักร้องชายที่รู้จักชื่อเสียงกันดี เช่น คำรณ สัมบุณณานนท์ ชาญ เย็นแซ นิยม มารยาท ก้าน แก้วสุพรรณ ชัยชนะ บุญนะโชติ ทูล ทองใจ ฯลฯ ส่วนนักร้องหญิงที่มีชื่อเสียงเด่น ได้แก่ ผ่องศรี วรนุช ศรีสอางค์ ตรีเนตร ซึ่งเพลงลูกทุ่งเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้นนับตั้งแต่ ประกอบ ไชยพิพัฒน์ นักจัดรายการเพลงทางสถานีไทยโทรทัศน์ ได้ตั้งชื่อรายการว่า “เพลงลูกทุ่ง” เมื่อปลายปี พ.ศ. 2507 และต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2509 มีการจัดงานแผ่นเสียงทองคำพระราชทานในครั้งที่สอง ได้มีการมอบรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานในฐานะนักร้องลูกทุ่งชายยอดเยี่ยม โดยสมยศ ทัศนพันธ์ ได้รับรางวัลจากเพลง “ข้อพิพาทวังทอง”

ต่อมายุคทองของเพลงลูกทุ่ง นำโดยศิลปินอย่าง สุรพล สมบัติเจริญ ได้ทำให้เพลงลูกทุ่งอยู่ในความนิยม ด้วยเอกลักษณ์ ลีลา และ รูปแบบเฉพาะตัว อีกทั้งยังแต่งเพลงร้องเองเป็นส่วนใหญ่ เขาเริ่มชีวิตการร้องเพลงจากกองดุริยางค์ทหารอากาศ สุรพลชอบใช้เพลงจังหวะเร็วในเพลงที่เขาแต่ง ผลงานเพลงของเขามีลีลาสนุกสนานครึกครื้นเป็นส่วนใหญ่ เช่น เพลงเสียวไส้ เพลงของปลอม ฯลฯ แม้ว่ายุคของสุรพล สมบัติเจริญ อาจกล่าวได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่เพลงลูกทุ่งพัฒนามาถึงจุดสุดยอด เป็นยุคทองของเพลงลูกทุ่ง อยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2506 – 2513 ในช่วงนี้ สุรพล สมบัติเจริญ ได้ออกผลงานเพลงลูกทุ่งออกมาเป็นจำนวนมากมาย นักแต่งเพลงรุ่นนี้สืบทอดการแต่งเพลงมาจากครูเพลงในยุคต้น ตัวอย่างเช่น พี่ระ ตรีบุปผา เป็นศิษย์ของสมยศ ทัศนพันธ์ ส่วนศิษย์ของวงดนตรีจุฬารัตน์ ได้แก่ พร ภิรมย์ สุชาติ เทียนทอง และชาย เมืองสิงห์ นักแต่งเพลงที่สำคัญท่านอื่น ๆ อาทิ เพลิน พรหมแดน จี๊ว พิจิตร สำเนียง ม่วงทอง ฉลอง การะเกด ชาญชัย บัวบังศรี สมเลียร พานทอง ฯลฯ สอดคล้องกับที่ เจนภพ จบกะบวนวรรณ กล่าวไว้ในหนังสือ ดวลเพลงลูกทุ่ง ว่า “เพลงลูกทุ่งเฟื่องฟูสุดขีดในยุคสมัยของครูสุรพล สมบัติเจริญ (ประมาณปี 2504-2511) และหลังจากครูสุรพลถูกลอบยิงตายในขณะที่ชื่อเสียงกำลังเกรียงไกร หลังจากนั้นเพลงลูกทุ่งก็พุ่งขึ้นสู่ความนิยมชมชอบของผู้คนทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นชนบทหรือในเมือง นอกจากนี้ยังมีนักร้องลูกทุ่งเกิดขึ้นใหม่หลายคน นักร้องเด่นของยุคนี้ได้แก่ ไหวพจน์ เพชรสุพรรณ เพลิน พรหมแดน พร ภิรมย์ ชาย เมืองสิงห์ ศรีคีรี ศรีประจวบ ก้าน แก้วสุพรรณ ไพรวลัย ลูกเพชร ผ่องศรี วรนุช สุชาติ เทียนทอง ฯลฯ

นอกจากนี้ ยุคแห่งการแข่งขัน ซึ่งอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2513–2515 มีการแข่งขันระหว่างเพลงลูกกรุงและเพลงลูกทุ่งสูง ทั้งนี้ในวงการเพลงลูกทุ่งเองก็มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง

นักแต่งเพลงพยายามสร้างเอกลักษณ์ประจำตัวของนักร้องแต่ละคน นักร้องเพลงลูกทุ่งบางคนก็ไปแสดงภาพยนตร์ บางคนถึงกับเล่นเป็นตัวเอกโดยเฉพาะในภาพยนตร์เพลง ภาพยนตร์บางเรื่องนำเพลงลูกทุ่งมาประกอบเป็นเพลงเอก อย่างเช่นเรื่องมนต์รักลูกทุ่ง ที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก ซึ่งแสดงนำโดยพระเอกขวัญใจในยุคนั้นคือ มิตร ชัยบัญชา เพลงเอกชื่อเดียวกับภาพยนตร์ประพันธ์โดย ไพบุลย์ บุตรขัน ส่วนนักร้องเพลงลูกทุ่งที่ร่วมแสดงด้วย ได้แก่บุปผาสายชล โดยขับร้องเพลงดังในภาพยนตร์ชื่อ ยมพบาลเจ้าชา หลังจากความสำเร็จของภาพยนตร์เรื่องมนต์รักลูกทุ่ง ทำให้มีการสร้างภาพยนตร์โดยมีการแสดงเพลงลูกทุ่งประกอบอีกหลายเรื่อง อาจเรียกได้ว่าเป็นยุคของภาพยนตร์เพลงลูกทุ่ง นักร้องที่เกิดจากภาพยนตร์แนวนี้และโด่งดังสุดขีดในวงการเพลงลูกทุ่งต่อมา ได้แก่สังข์ทอง สีใส โดยเป็นผู้ร้องเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่องโทน และแสดงคู่กับพระเอกไชยา สุริยัน นักร้องคนอื่น เช่น ระพีพันธุ์ ภูไท เสกศักดิ์ ภูกันทอง ศรีศรี ศรีประจวบ สมัย อ่อนวงศ์ พนม นพพร ยุพิน แพรทอง ชาตรี ศรีชล กาเหว่า เสียงทอง กังวานไพร ลูกเพชร ฯลฯ ส่วนนักแต่งเพลงที่ประสบความสำเร็จในช่วงนี้ก็มีไม่น้อย อาทิ กานท์ การุณวงศ์ ฉลอง ภูสว่ง ช. คำชะอี พงษ์ศักดิ์ จันทรุกขา สุรินทร์ ภาคศิริ ฯลฯ อีกทั้งวงดนตรีลูกทุ่งมีการประชันขันแข่งสูงมาก ขอยบุปผาสวรรค์เริ่มกลายมาเป็นชุมชนคนลูกทุ่งในช่วงนี้เองหลังจากเพลิน พรหมแดน ย้ายเข้ามาอยู่เป็นคนแรกเมื่อปี 2512 (วิกิพีเดีย สารานุกรม, 2558)

ทั้งนี้ สำหรับช่วงระยะเวลาในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. 2520–2528 เป็นช่วงที่เกิดนักร้องทั้งลูกทุ่งลูกกรุงจำนวนมาก มีการแข่งขันสูงมาก การแสดงเพลงลูกทุ่งมีการประกวดประชันการเต้นและเครื่องแต่งกายของหางเครื่องประกอบด้วย วงดนตรีเพลงลูกทุ่งได้เข้าสู่ระบบทุนมากขึ้น นักแต่งเพลงแนวลูกทุ่งในช่วงเวลานี้ เช่น ชลธี ธารทอง ฉลอง ภูสว่ง คัมภีร์ แสงทองวิเชียร คำเจริญ ชัยพร เมืองสุพรรณ สุชาติ เทียนทอง ชวนชัย ฉิมพะวงศ์ ดอย อินทนนท์ ดาว บ้านดอน ฯลฯ ซึ่งมีนักร้องชายที่อยู่ในความนิยม เช่น สายัณห์ สัญญา เกรียงไกร กรุงสยาม สุรัชย์ สมบัติเจริญ ยอดรัก สลักใจ ศรชัย เมฆวิเชียร ศรเพชร ศรสุพรรณ พร ไพโรจน์ ฯลฯ โดยปรากฏการณ์ใหม่ในวิวัฒนาการของเพลงลูกทุ่งในยุคนี้นี้คือ นักร้องเพลงลูกทุ่งหญิง ที่ได้รับการขนานนามว่าราชินีลูกทุ่งแห่งยุค คือ พุ่มพวง ดวงจันทร์ ซึ่งเป็นนักร้องหญิงที่ได้รับความนิยม นอกจากพุ่มพวงที่ได้รับความนิยมสูงสุดแล้วรองลงมา คือ นันทิดา แก้วบัวสาย ดาวใต้ เมืองตรัง หงษ์ทอง ดาวอุดร สดศรี พรหมเสกสรร อ้อยทิพย์ ปัญญาธรณ์ ฯลฯ อาจกล่าวได้ว่า ตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา เกิดแพ้นักร้องการแสดงคอนเสิร์ตของนักร้องแนวสตรี ซึ่งการแสดงแบบนี้แพร่หลายเข้ามาในวงการเพลงลูกทุ่งด้วย พุ่มพวง ดวงจันทร์ ได้จัดการแสดงคอนเสิร์ตได้รับ

ความนิยมอย่างสูง จัดขึ้นประมาณกลางปี พ.ศ. 2529 ที่เซ็นทรัลพลาซ่า ในขณะที่เพลง กระแซะของเธอมีความโด่งดังอย่างมาก

กระทั่งยุคปัจจุบันที่เพลงลูกทุ่งมีศิลปินลูกทุ่งหน้าใหม่เข้าสู่วงการเพลงลูกทุ่งของค่ายเพลงหน้าใหม่ ตลาดเพลงลูกทุ่งเป็นตลาดใหญ่ เพลงลูกทุ่งได้รับความนิยมอีกครั้ง เนื่องมาจากการได้มีการทำละครมดรีบลูกทุ่งของอาร์เอส และฮิตติดตลาด ต่อมากับการกลับเข้ามาแจ้งเกิดของ ก๊อด จักรพรรณ์ อาบครบุรี กับคัพเวอร์ อัลบั้ม เพลงลูกทุ่งชุดสองที่เรียกเสียงกรี๊ดจากบรรดาแม่ยก และกลุ่มนักฟังเพลงรุ่นใหม่ในกรุงเทพฯ และการเกิดขึ้นของเพลงลูกทุ่งในสื่อออนไลน์ ซึ่งกลายมาเป็นสื่อกระแสหลักประเภทหนึ่งในสังคม และศิลปินที่ได้รับความนิยมในเพลงลูกทุ่งปัจจุบันคือ หญิงลี ศรีจุมพล ซึ่งเป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งหมอลำซึ่ง ในสังกัดค่าย แกรมมี่โกลด์ ในเครือจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ เจ้าของฉายา ลำซิ่งเมื่อย ลำซิ่งซิงเกิด ที่สร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้วงการลูกทุ่ง เมื่อเพลง “ขอใจเธอแลกเบอร์โทร” มียอดวิวบนยูทูบทะลุ 100 ล้านวิว โดยเพลงดังกล่าวอัปเดตบนเว็บไซต์ยูทูบใช้เวลาเพียงแค่ 14 เดือน ก็มียอดคนดูที่เข้าไปคลิกลูกดูถึง 100 ล้านครั้ง นอกจากนี้หญิงลีแล้ว ที่ได้รับความนิยม ได้แก่ แมน มณีวรรณ อาร์สยาม มียอดวิวบนยูทูบมากกว่า 22 ล้านวิว ก้อง ห้วยไร่ มียอดวิวบนยูทูบมากกว่า 10 ล้านวิว ธันวา ราศีธนู มียอดวิวบนยูทูบมากกว่า 8 ล้านวิว บิว กัลยาณี อาร์สยาม มียอดวิวบนยูทูบมากกว่า 11 ล้านวิว และกิ๊ก รุ่งนาแสงศิลป์ มียอดวิวบนยูทูบมากกว่า 2 ล้านวิว

จากปรากฏการณ์ของยอดวิวเพลง “ขอใจเธอแลกเบอร์โทร” ทำให้เห็นว่า เนื้อของเพลงสมัยก่อน และเนื้อหาของเพลงปัจจุบันนั้นแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดไม่ว่าจะเป็นความหมายที่สื่อออกมาทางเนื้อเพลง และการใช้คำ ซึ่งเพลงสมัยก่อนนั้นจะบรรยายให้ผู้ฟังได้จินตนาการภาพถึงบรรยากาศในทุ่งนา ยามเช้า ชายหนุ่มเปรียบหญิงสาว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่วิถีชีวิตของชาวนา ส่วนเนื้อเพลงในปัจจุบันมีเนื้อเพลงที่สื่อความหมายอย่างชัดเจนเนื้อเพลงจะบ่งบอกอารมณ์ของเพลงให้ได้เข้าใจง่ายและไม่มีความซับซ้อนอย่างเพลงสมัยก่อน นอกจากนี้จะมีการแต่งเพลงที่ใช้สำนวนแตกต่างกันระหว่างสมัยก่อนกับปัจจุบันแล้วนั้นยังมีความแตกต่างอื่นๆอีกไม่ว่าจะเป็น ชนิดของบทประพันธ์ในการแต่งเพลงที่แตกต่างกันไป เช่นในสมัยก่อนนั้นจะใช้บทประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ที่มีสัมผัส ระหว่างวรรค ควบถ่วงแต่ในสมัยปัจจุบันอาจมีการผิดเพี้ยนในเรื่องของสัมผัสมากขึ้นอาจเป็นเพราะว่าให้ความสำคัญกับอารมณ์เพลงที่ต้องการจะสื่อผ่านเนื้อเพลงหรือกระแสนิยมของผู้ฟังในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปนิยมฟังเพลงที่มีความเป็นสากลมากขึ้นทำให้ผู้แต่งไม่คำนึงถึงความไพเราะของสัมผัสภายในเพลงก็เป็นได้ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เพลง

มีเนื้อหาเปลี่ยนไป เนื่องจากมีสิ่งของอำนวยความสะดวกภายในตัว มีเทคโนโลยีใหม่ๆ คำนึงถึงตะวันตกที่เข้าสู่สังคมไทย รวมไปถึงกระแสเพลงเกาหลี คำนึงการแต่งกายตามแบบ เด็กญี่ปุ่น ซึ่งหลายๆ ช่องทางการสื่อสารเปิดกว้างมากขึ้น อีกทั้งภาษาแปลกๆ ที่สื่อความหมาย ผิดเพี้ยนไปจากเดิม เช่นคำว่า “ซิมิ” ในเพลง ซิมิซิมิ ของวง บลูเบอร์รี่ หรือท่วงทำนองที่ถูก ดัดแปลงในเข้ากับวิธีการฟังของคนในสังคมยุคปัจจุบัน เช่น การปรับเปลี่ยนจังหวะ ทำนอง หรือ รูปแบบการผสมผสานเครื่องดนตรีสมัยใหม่เข้าไปให้สอดคล้องกับผู้ฟังในปัจจุบัน เป็นปัจจัย สำคัญที่ส่งผลให้ความหลากหลายในด้านเนื้อหาและท่วงทำนองแบบเก่าก่อนที่ปรากฏอยู่ใน เพลงลูกทุ่งมาตั้งแต่อดีต

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะ ศึกษาพัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่ง กระบวนการ สร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งไทย และปัจจัยที่กำหนดการสื่อสาร และค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบันที่เสนอผ่านเพลง ลูกทุ่งในบริบทช่วง พ.ศ. 2500 – 2558 เพื่อทราบพัฒนาการของเพลงลูกทุ่งและนำไปให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องปรับปรุงแก้ไขปรับปรุงเนื้อเพลงลูกทุ่งให้ถูกใจผู้ฟังในยุคปัจจุบัน และอาจใช้ประโยชน์ จากเพลงลูกทุ่งเพื่อเป็นทางเลือกอีกแนวทางหนึ่งในการสื่อสารค่านิยมให้กับสังคมไทยให้เกิดผล ในทางปฏิบัติที่ดีขึ้น เช่น การรณรงค์เลิกเหล้า เลิกบุหรี่ หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์นโยบาย ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของ สังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งไทย และปัจจัยที่เป็นตัว กำหนดการเล่าเรื่องของเพลงลูกทุ่งจากอดีตสู่ปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาประเด็นค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบันที่เสนอผ่านเพลงลูกทุ่งใน บริบทช่วง พ.ศ. 2500 – 2558

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิดหลักที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ (1) แนวคิดเรื่องวัฒนธรรม (Culture) วัฒนธรรมประชานิยม (Pop Culture) (2) แนวคิดค่านิยมในสังคม (3) ความหมายของเพลงลูกทุ่ง (4) ลักษณะสังคมชนบทไทย (5) แบบจำลองและทฤษฎีการวิเคราะห์เนื้อหาเพลงลูกทุ่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและสามารถอธิบายงานวิจัยครั้งนี้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับการนำค่านิยมมาวิเคราะห์เท่านั้นโดยเรามุ่งเน้นการสร้างและการกำหนดค่านิยม รวมไปถึงพัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน เพราะจากการศึกษาพบว่า มีผู้ให้นิยามของคำว่า “วัฒนธรรม” ว่าเป็นจำนวนมากแต่ละนิยามก็จะมี ส่วนที่คล้ายคลึงกันและมีส่วนที่แตกต่างกันไปบ้าง สำหรับงานศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมาย ของคำว่า “วัฒนธรรม” หมายถึง การแสดงออกในรูปแบบต่างๆของวัฒนธรรมจากเพลงลูกทุ่งซึ่งปรากฏให้เห็น เด่นชัด สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะซึ่งให้บรรยากาศ ความเป็นลูกทุ่ง ชวนวิจิตรมาตราบนทิวในหนังสือเรื่องของละครและเพลง ว่าเพลงลูกทุ่งเป็นวงดนตรีแบบสากลที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประมาณปีหรือสองปี ลักษณะเพลงลูกทุ่งในระยะเริ่มแรก มาจากการร้องรำทำเพลงของไทยดั้งเดิม อาทิ แหล่เทศน์ สวดศุภกัณฑ์ จำวัด ลิเก (ทรงเครื่อง) ลิเกลูกหมัด (ไม่แต่งเครื่อง) ลิเกบันตน ลำตัด เพลงขอทาน เพลงพื้นเมืองบางเพลง ฯลฯ โดยเพลงลูกทุ่งนำมาดัดแปลงแล้วใส่ดนตรีแบบสากล เป็นลักษณะเพลงแบบใหม่ ในปัจจุบัน วงการเพลงลูกทุ่งเข้าสู่ระบบธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบ และมีการเปลี่ยนแปลงทั้งเนื้อหา ทำนองไปจากช่วงแรก แต่ในปัจจุบันเพลงลูกทุ่งก็ได้รับความนิยมจากผู้ฟังอย่างต่อเนื่อง เพราะการพัฒนาการแสดงให้ตื่นตาตื่นใจทำให้เรียกความสนใจจากผู้ชมได้ ถึงแม้ว่าองค์ประกอบต่างๆจะเปลี่ยนไปตามความนิยมก็ตาม

ในหลายทศวรรษที่ผ่านมา เนื้อหาทางเพลงลูกทุ่งไทยได้กลายเป็นสิ่งที่นักวิจัยให้ความสนใจและนำมาเป็นหัวข้อการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนตัวอย่างเช่น สถาบันวิทยุในภาคเอกชนได้ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเนื้อหาการออกอากาศของสถานีตนเองกับสถานีคู่แข่ง โดยมีจุดประสงค์เพื่อการปรับปรุงรายการหรือบางบริษัทใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อตรวจสอบลักษณะและความถูกต้องของเนื้อหาในรายการที่นำเสนอออกไป วิธีการวิเคราะห์นั้นส่วนใหญ่นิยมใช้สิ่งพิมพ์ประกอบ โดยอาศัยเทคนิควิธีดังนี้

การพรรณนา การหาความสัมพันธ์ของลักษณะแหล่งสารและเนื้อหา การเปรียบเทียบเนื้อหาของสื่อกับโลกแห่งความเป็นจริง การประเมินภาพลักษณ์ของกลุ่มคนในสังคม และการศึกษาอิทธิพลของสื่อ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทย ซึ่งข้อมูลค่านิยมเป็นผลสะท้อนของวัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย โดยเฉพาะผลงานเพลงลูกทุ่งนั้นมักจะเสนอความคิดและค่านิยมอย่างอ้อมค้อม ต้องอาศัยการตีความ และจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลในเชิงคุณภาพอื่น ๆ มาประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น คำสัมภาษณ์ของศิลปินและผู้เกี่ยวข้อง เอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้ระเบียบวิธีการวิจัยในเชิงคุณภาพเป็นหลัก และใช้การวิจัยเชิงปริมาณมาเป็นส่วนเสริม เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยครบถ้วน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะจำแนกแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทย โดยสัมภาษณ์ นักแต่งเพลง ผู้บริหารค่ายเพลง และ ผู้ดำเนินรายการวิทยุ

การวิจัยเอกสาร ได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อค้นหาประเด็นความคิด ค่านิยมของสังคมไทยในคำร้องของเพลงลูกทุ่ง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความ และการวิเคราะห์สาระ

หลังจากวิเคราะห์สาระในเชิงปริมาณจนได้กลุ่มของประเด็นความคิดแล้ว ก็จะวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความ โดยวิเคราะห์เพลงร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพอื่น ๆ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 6 ทศวรรษ เริ่มต้นทศวรรษ 2500 จนถึง 2558 การแบ่งตามช่วงเวลาดังกล่าวนั้น ก็เพื่อให้สามารถครอบคลุมบริบททางสังคม ตลอดจนพัฒนาการที่เกิดขึ้นในวงการเพลงลูกทุ่งที่สำคัญ ๆ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบริบทเหล่านี้กับประเด็นความคิดที่ปรากฏอยู่ในผลงานเพลงลูกทุ่ง 100 เพลง โดยได้เลือกเพลงมาวิเคราะห์ทั้งหมด 4 ยุค โดยในบทความนี้จะยกตัวอย่างเพลงมาวิเคราะห์ 2 เพลง ได้แก่

ช่วงที่ 1 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2507 – 2515 จำนวน 2 เพลง ได้แก่

1. ชื่อเพลง เพลง กราบเท้ายาโม
 ชื่อนักร้อง สุนารี ราชสีมา
 ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง เลิศ ศรีโชค
2. ชื่อเพลง เพลง เก็บเงินแต่งงาน
 ชื่อนักร้อง เมืองมนต์ สมบัติเจริญ
 ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง เรียน สุขรักษ์

ช่วงที่ 2 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2516 – 2540 จำนวน 2 เพลง ได้แก่

1. ชื่อเพลง เพลงจะขอกราบขอ
 ชื่อนักร้อง ศรินทรา นิยากร
 ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง กานท์ การุณวงศ์
2. ชื่อเพลง เพลงปู่ไข่ไก่หลง
 ชื่อนักร้อง ชายธง ทรงพล
 ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง ฉลอง ภู่อ่าง

ช่วงที่ 3 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2550 จำนวน 2 เพลง ได้แก่

1. ชื่อเพลง เพลงสมหวังนะครับ
 ชื่อนักร้อง จักรพันธ์ ทรัพย์วชิระ
 ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง ณัฐภพ พรหมสุนทรสกุล
2. ชื่อเพลง เพลงมีเมียเด็ก
 ชื่อนักร้อง พรศักดิ์ ส่องแสง
 ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง -

ช่วงที่ 4 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2558 จำนวน 2 เพลง ได้แก่

1. ชื่อเพลง เพลงขอใจแลกเบอร์โทร
 ชื่อนักร้อง หญิงลี ศรีจุมพล
 ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง บอย เขมราฐ

2.	ชื่อเพลง	เพลงอยากบอกว่าอ้ายเหงา
	ชื่อนักร้อง	ไผ่ พงศธร
	ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง	วสุ ห้าวหาญ

การวิเคราะห์เพลงในเชิงตีความร่วมกับบริบททางสังคมนี้ ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานเพลงลูกทุ่งมากที่สุด โดยจะใช้ข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย ประวัติศาสตร์ของเพลงลูกทุ่ง ค่านิยมและสังคมไทยมาเป็นหลักฐานการสนับสนุนจากการศึกษา

ผลการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับ “พัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน” พบว่า เป็นการนำเสนอภายใต้กรอบการวิจัยในเชิงคุณภาพเป็นหลัก และใช้การวิจัยเชิงปริมาณมาเป็นส่วนเสริม เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ การวิจัยครบถ้วน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะจำแนกแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทย และการวิจัยเอกสาร ได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อค้นหาประเด็นความคิด ค่านิยมของสังคมไทยในคำร้องของเพลงลูกทุ่ง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความ และการวิเคราะห์สาระ

โดยการวิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์สรุปประเด็นความสำคัญที่ได้ดังนี้

1. เพลงลูกทุ่งสื่อถึงความเป็นวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีแสดงความเป็นอยู่ที่สอดคล้องอยู่ในเนื้อหาของเพลง
2. มีการแสดงออกในรูปแบบต่างๆของวัฒนธรรมจากเพลงลูกทุ่งซึ่งปรากฏให้เห็นเด่นชัดสะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทยโดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะซึ่งให้บรรยากาศ ความเป็นลูกทุ่ง
3. เพลงลูกทุ่งเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยแล้วแต่บริบททางสังคมของยุคนั้นๆ

โดยบทความนี้จะยกตัวอย่างบทสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของ เพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทย โดยสัมภาษณ์อาจารย์ชลธิ ธารทอง ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) ปี 2542 พบว่า

1. การสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตาม ค่านิยมของสังคมไทย โดยสัมภาษณ์อาจารย์ชลธิ ธารทอง ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) ปี 2542 พบว่า

ด้านค่านิยมที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่ง ซึ่งอาจารย์ชลธิ ธารทอง ได้กล่าวไว้ว่า “โดย สายเลือดของคนไทยนั้นความชอบในเพลงลูกทุ่ง โดยมากคนที่อยู่ภูธร คนที่อยู่ต่างจังหวัดก็ชอบ เพลงลูกทุ่งกันทั้งนั้น ความนิยมของเพลงลูกทุ่งจึงได้รับความนิยมมายาวเป็นร้อยๆ ปี นักร้อง ลูกทุ่งคนแล้วคนเล่าก็ล้มหายตายจากกัน จึงเหมือนกับการสืบทอดกันจากรุ่นสู่รุ่น ความนิยมไม่เคยจืดจางไปเลย จนถึงตอนนี้ก็ยังได้รับความนิยมอย่างสูง”

ด้านค่านิยมที่นำมาแต่งเพลง ซึ่งอาจารย์ชลธิ ธารทอง ได้กล่าวไว้ว่า “เพลงลูกทุ่งมันมี หลากหลาย แล้วแต่ผู้ร้องใครร้อง หากจะมีการแต่งเพลงให้ใครสักคน นักร้องควรมาร้องเพลงให้ นักแต่งเพลงฟังก่อนว่าเสียงเป็นยังไง บันไดเสียงเป็นยังไงบ้าง เสียงสูงได้ไหม เสียงต่ำไปหรือ เปล่า จึงจะสามารถแต่งเพลงให้ได้”

ด้านการเอาประสบการณ์ชีวิตและทัศนคติส่วนตัวมาสอดแทรกในเนื้อเพลง ซึ่งอาจารย์ ชลธิ ธารทอง ได้กล่าวไว้ว่า “ในหนึ่งเพลงจะมีทั้งปรัชญาการดำเนินชีวิต คติสอนใจอยู่ในเพลง หมดเลย อย่างเช่นเพลง เทพธิดาผ้าซิ่น เป็นวิถีชีวิตของคนไทยและเป็นวิถีชีวิตของคนไทยเราแต่ ไหนมา ซึ่งมีเนื้อร้องที่ว่า “ว่างจากงานหว่านไถ จะร้อยมาลัย ไปข้าวห้อยคอสาวจำปา เจ้าเป็น เทพธิดา ของบ้านนา บ้านทุ่ง นุ่งผ้าถุงไทยเดิม หน้าสวยด้วยแดด แร้งแก้มแดง ไม่แต่งเติม เจ้า ไม่เคย เท่อheim เติมตอดินสอพอง” นี่จะเห็นว่ามันจะบอกหมดเลยวิถีไทยแต่เดิมมา ผู้หญิงไม่ ต้องแต่งเติมก็สวยได้”

ด้านกระบวนการและการเผยแพร่ผลงาน ซึ่งอาจารย์ชลธิ ธารทอง ได้กล่าวไว้ว่า “เป็น หน้าของบริษัทที่จะต้องเอาไปโปรโมทเอง หลังจากแต่งเพลงแล้วจากนั้นเป็นหน้าที่ของบริษัท ทั้งหมด แต่เพลงที่ดีโปรโมทไม่กี่ครั้งก็ดังแต่เพลงที่ไม่ดีโปรโมทให้ตายก็ไม่ดัง”

ด้านค่านิยมเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งอาจารย์ชลธิ ธารทอง ได้ กล่าวไว้ว่า “โลกเปลี่ยนแปลงไปมาก วันนี้การโฆษณาในทีวี หรือวิทยุแทบจะหมดความหมาย

เพราะโลกโซเชียลมีเดียเข้ามา ซึ่งมาแรงและเร็วมาก ดังจะเห็นได้ว่านาเพลงลงในอินเทอร์เน็ต เพียงแค่ไม่นาน ก็กระจายไปทั่วประเทศแล้ว ส่งต่อกัน แชรต์ต่อกัน อย่างนี้เป็นต้น”

ด้านความเปลี่ยนแปลงของเพลงลูกทุ่ง ซึ่งอาจารย์ชลธิ์ ธารทอง ได้กล่าวไว้ว่า “ในความคิดของผู้ประพันธ์เพลง ลูกทุ่งในปัจจุบันสู้สมัยเก่าไม่ได้ อย่างเช่นเรื่องสิทธิ มันไม่มีการขโมยสิทธิกัน เดียวนี้เข้าไปในอินเทอร์เน็ตแค่ไม่นาน ก็โดนขโมยไปโหลดกันแล้ว โหลดฟรีกันคนที่แต่งเพลงก็ไม่ได้อะไร คนที่ได้ประโยชน์ก็นักร้อง นักร้องได้เพลงไปหาภักนักร้องรวย แต่คนทำคนแต่งเพลงไม่ได้อะไรเลย”

ด้านความหมายของเพลงลูกทุ่ง ซึ่งอาจารย์ชลธิ์ ธารทอง ได้กล่าวไว้ว่า “สมัยก่อนการแต่งเพลงต้องมีสัมผัสนอก สัมผัสใน เนื้อเพลงถ้าพูดถึงผู้หญิงก็เป็นไปในทางหญิงไทยใจงาม แต่เพลงสมัยนี้เนื้อเพลง เพราะๆหายาก สัมผัสไม่ค่อยจะมีเนื้อเพลงถ้าพูดถึงผู้หญิงก็จะเป็นผู้หญิงวิ่งเข้าหาผู้ชาย เป็นต้น”

2. การวิเคราะห์เพื่อค้นหาประเด็นความคิด ค่านิยมของสังคมไทยในคำร้องของเพลงลูกทุ่ง

ช่วงที่ 1 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2507 – 2515

ชื่อเพลง	เพลง กราบเท้าย่าโม
ชื่อนักร้อง	สุนารี ราชสีมา
ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง	เลิศ ศรีโชค

เนื้อหาเพลง “กราบเท้าย่าโม”

สองมือกราบลงที่ตรงเหนืออาสน์ แทบบาทย่าโม ที่หลานเติบโต เพราะพรแม่ย่า ลูกทิ้งแผ่นดินถิ่นอีสาน จากมิตรวงศ์บ้านป่า เพื่อก้าวเข้ามาเป็นศิลปิน เพราะความอยากระวัง อยากรดีของลูก เหมือนถูกดลใจ ให้ทิ้งบ้านไป เพราะคำหยาบหมิ่น บัดนี้หลานมากราบย่าแล้ว ความหวังพิศพั่วไม่สิ้น ชบหน้าจวบดิน เบื้องบาทย่าตน คุณย่าโม เหมือนดังร่มโพธิ์ผางดคุ้มครองปกป้องโคราช มีอำนาจเหนือใจทุกคน เป็นแสงสว่างอยู่กลางเมือง รุ่งเรืองสตรีวีรชน ใครไหว้ใครบน ได้ดังอธิษฐาน สองมือกราบลงที่ตรงเหนืออาสน์ แทบบาทย่าโม แต่เล็กจนโตเห็นย่าตระหง่าน จะทุกข์จะจนสักแค่ไหน จะขอทนนไปบ่นยัน จะอยู่อีสาน เป็นหลานย่าโม สองมือกราบลงที่ตรงเหนืออาสน์ แทบบาทย่าโม แต่เล็กจนโตเห็นย่าตระหง่าน จะทุกข์จะจนสักแค่ไหน จะขอทนนไปบ่นยัน จะอยู่อีสาน เป็นหลานย่าโม

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

เป็นเพลงที่มีเนื้อหากล่าวถึง ย่าโมซึ่งเปรียบดังร่มโพธิ์ คอยคุ้มครองปกป้องชาวโคราช เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวโคราช ซึ่งในเนื้อเพลงกล่าวถึงผู้หญิงคนหนึ่งเปรียบความได้ว่า เป็นตัวของตัวเองที่มีความใฝ่ฝันอยากจะเป็นนักร้อง เพราะต้องการลบความสับสนประมาทของคนรอบข้างจึงไปเป็นนักร้องในเมืองกรุง แต่ตอนหลังก็กลับมาบ้านเกิดเพื่อกราบย่าโมอีกครั้ง และบอกความตั้งใจกับย่าโมว่าแม้จะทุกข์ทรมานสักแค่ไหนก็จะไม่ทิ้งถิ่นอีสานบ้านเกิดของตนไปอีกแล้ว

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีวัฒนธรรมดังนี้

2.1 ด้านคตินิยม ในบทเพลงนี้ได้กล่าวถึง วิธีการดำเนินชีวิตของสาวชาวบ้านที่ ถึงแม้จะไปอยู่เมืองกรุงมาแล้วก็เชื่อว่า akan กลับบ้านเกิดมาทดแทนคุณแผ่นดินอีกครั้ง โดยสะท้อนจากเนื้อหา

“สองมือกราบลงที่ตรงเหนืออาสน์ แทบบาทย่าโม ที่หลานเติบโต เพราะพรแม่ย่า” และ “สองมือกราบลงที่ตรงเหนืออาสน์ แทบบาทย่าโม แต่เล็กจนโตเห็นยาตระหง่าน จะทุกข์จะจนสักแค่ไหน จะขอทนนไปบ่นยัน จะอยู่อีสาน เป็นหลานย่าโม”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ความศรัทธา และมีศูนย์รวมจิตใจ ในบทเพลงนี้ได้กล่าวถึง “ย่าโม” หรือท้าวสุรนารี ซึ่งเป็นวีรสตรีที่เชื่อกันว่าท่านศักดิ์สิทธิ์ และคอยปกป้องชาวโคราชมาจนถึงทุกวันนี้ โดยสะท้อนจากเนื้อหา

“คุณย่าโม เหมือนดังร่มโพธิ์ผางาด คุ้มครองปกป้องโคราช มีอำนาจเหนือใจทุกคน เป็นแสงสว่างอยู่กลางเมือง รุ่งเรืองสตรีวีรชน ใครไหว้ใครบน ได้ดังอธิษฐาน”

3.2 ความมีชื่อเสียงจากการเป็นนักร้อง โดยกล่าวถึง ความใฝ่ฝันอยากเป็นนักร้องของตัวผู้ร้องเพลง จึงเข้าไปเป็นนักร้องในเมืองกรุงของคนสมัยก่อน เพื่อหวังว่าจะมีชื่อเสียงและเงินทองตามมา โดยสะท้อนจากเนื้อหา

“ลูกทิ้งแผ่นดินถิ่นอีสาน จากมิตรวงศ์วานบ้านป่า เพื่อก้าวเข้ามาเป็นศิลปิน เพราะความอยาสดัง อยาดีของลูก เหมือนถูกดลใจ ให้ทิ้งบ้านไป เพราะคำหยาบหมิ่น”

ชื่อเพลง	เพลง เก็บเงินแต่งงาน
ชื่อนักร้อง	เมืองมนต์ สมบัติเจริญ
ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง	เรียน สุวัชรักษ์

เนื้อหาเพลง “เก็บเงินแต่งงาน”

พี่อุตส่าห์ทำงาน ก็เพื่อน้อง หวังเก็บเงินเก็บทอง เอามาหมั้นแม่ขวัญใจ ถึงงานจะหนัก แม้จะเหนื่อยสักเท่าไร จะตากแดดผิวเกรียมไหม้ หวังให้ได้เงินมา ถ้ารวบรวมเงิน ได้สักหนึ่ง ก้อน พี่จะมาหมั้นแม่ขวัญบังอร อย่าได้ตรอนหล่อนจำ ช่วยบอกพ่อแม่ พี่จนแท่นขวัญตา นึก ว่าช่วยกรุณา อย่าเรียกราคาให้แพง

***เดือนหก จะยกขันหมากมา พร้อมกับทั้งเงินตรา มีใบละร้อยแดงแดง เรียกเท่าไร จะ หามาให้ไม่เปลี่ยนแปลง จะขายข้าวมาจัดแจง กำโปแดงแดงมาแต่งงาน คราวนี้คงไม่ได้ขาย ชาวบ้านเขา สองเรา ช่วยกันทำกินสร้างหลักฐาน จะไม่เที่ยวเตร่ ไปหาเฮเป็นหนุ่มสาวราญ จะขอ ทำกินตลอดกาล อยู่กับบ้านทำงานเรื่อยไป...

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

ในเนื้อเพลงได้กล่าวถึงชายหนุ่มผู้ขยันทำงานหนักทำงานเก็บเงิน เก็บทอง เพื่อไปขอ หญิงสาวที่หมายมั่นไว้มาแต่งงาน ในเพลงกล่าวถึงว่าแม้จะเหนื่อยยากลำบากแค่ไหนก็จะทน เพื่อจะเก็บเงินให้ได้มาสักหนึ่งก้อน แต่ขออย่าให้พ่อตาแม่ยายเรียกสินสอดแพงนัก และหมาย มั่นไว้ว่าเดือนหกจะยกขันหมากไปขอฝ่ายสาว และจะอยู่กินขยันทำงานสร้างฐานะ สร้าง หลักฐานความมั่นคงไปด้วยกัน

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มี วัฒนธรรมดังนี้

2.1 ด้านวัตถุธรรม จะเห็นได้ว่าในสังคมไทยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมทางด้าน วัตถุมาก เช่น บ้าน เงิน ทอง เพื่อเป็นการบ่งบอกถึงฐานะที่มั่นคงโดยเฉพาะฝ่ายผู้ชายที่จะต้อง สร้างฐานะให้คนเป็นพ่อตาแม่ยายได้เห็นว่าสามารถเลี้ยงดูลูกสาวของท่านได้ ดังแสดงในเนื้อ เพลง ดังนี้

“อุตส่าห์ทำงาน ก็เพื่อน้อง หวังเก็บเงินเก็บทอง เอามาหมั้นแม่ขวัญใจ ถึงงาน จะหนัก แม้จะเหนื่อยสักเท่าไร จะตากแดดผิวเกรียมไหม้ หวังให้ได้เงินมา ถ้ารวบรวมเงิน ได้สัก หนึ่งก้อน พี่จะมาหมั้นแม่ขวัญบังอร”

2.2 ด้านสทธรรม จากเนื้อเพลงได้กล่าวถึงหลักความเป็นอยู่ในสังคมที่ฝ่ายชาย จะต้องมีการไปขอร้องหญิงสาวให้เป็นการถูกต้องตามทำนองคลองธรรม จากเนื้อเพลงดังนี้

“เดือนหก จะยกขันหมากมา พร้อมกับทั้งเงินตรา มีใบละร้อยแดงแดง เรียกเท่าไร จะหามาให้ไม่เปลี่ยนแปลง จะขายข้าวมาจัดแจง กำโปแดงแดงมาแต่งงาน”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ค่านิยมในสังคมไทย ในเพลงจะกล่าวถึงสังคมที่ต้องทำอะไรให้ถูกต้อง เพื่อไม่ให้เพื่อนบ้านชาวบ้านรอบข้างมาดูถูกนินทาได้ จึงมีการสู้ขอและแต่งงานอย่างถูกต้อง โดยสะท้อนจากเนื้อหานี้

“จะขายข้าวมาจัดแจง กำโปแดงแดงมาแต่งงาน คราวนี้คงไม่ได้อาย ชาวบ้านเขา สองเรา ช่วยกันทำกินสร้างหลักฐาน จะไม่เที่ยวเตร่ ไปฮาเฮเป็นหนุ่มสำราญ จะขอทำกินตลอดกาล อยู่กับบ้านทำงานเรื่อยไป...”

ช่วงที่ 2 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2516 – 2540

ชื่อเพลง เพลงจะขอก็รีบขอ

ชื่อนักร้อง ศิริรินทร์า นิยากร

ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง กานท์ การุณวงศ์

เนื้อหาเพลง “จะขอก็รีบขอ”

แน่หรือ พี่จำ บอกว่า จะมาขอหมั้น ปีนี้ฤกษ์ดีวันจันทร์ น้องนับวันตั้งตา รอ ..อกหวิว หวั่นไหวหวั่นใจ ผู้ชายรูปหล่อ อายเพื่อน อายแม่ อายพ่อ กลัวจะรอ เก้อ เหมือนสายบัว ..น้อง อายเขานะ คนชัก นินทา กันทั่ว ชาวบ้าน ว่าอะไรไม่กลัว กลัว ใจ ของพี่ หนักหนา ..จะขอ ก็รีบขอ อयरอ ให้ถึงปีหน้าของอื่น นั้นขึ้นราคา แต่ค่าตัวน้อง รับรองเหมือนเดิม ...แน่หรือ พี่จำ บอกว่า จะมาขอหมั้น ปีนี้ฤกษ์ดีวันจันทร์ น้องนับวันตั้งตา รอ ..อกหวิว หวั่นไหว หวั่นใจ ผู้ชายรูปหล่อ อายเพื่อน อายแม่ อายพ่อ กลัวจะรอ เก้อ เหมือนสายบัว ..น้อง อายเขานะ คนชัก นินทา กันทั่ว ชาวบ้าน ว่าอะไรไม่กลัว กลัว ใจ ของพี่ หนักหนา..จะขอ ก็รีบขอ อयरอ ให้ถึงปีหน้า ของอื่น นั้นขึ้นราคา แต่ค่าตัวน้อง รับรองเหมือนเดิม

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

ในเนื้อเพลงเป็นแนวเพลงสนุกสนาน กล่าวถึงการกระเช้าเข้าแห่ และการตัดพ้อของผู้หญิง ที่บอกผู้ชายว่าจะมาขอก็ให้รีบมาขอ อयरอเก้อให้ถึงปีหน้า เพราะอายุที่คนมาถามและนินทากันทั่ว แต่ฝ่ายหญิงก็หาได้สนใจเท่ากับความรักที่ผู้ชายมีต่อตนว่ายังรักมั่นคงหรือไม่ เพราะยังไม่มาสู่ขอสักที โดยค่าสินสอดยังราคาเท่าเดิม แม้ราคาของอื่นจะขึ้นราคา มีความหมายเป็นนัยว่าผู้หญิงยังรัก ยังมีใจให้ชายคนรักเช่นเดิมตลอดมาได้แปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีวัฒนธรรมดังนี้

2.1 ด้านสหรรม จากเนื้อเพลงได้กล่าวถึงหลักความเป็นอยู่ในสังคมที่ฝ่ายชายจะต้องมีการไปสู่ขอหญิงสาวให้เป็นการถูกต้องตามทำนองคลองธรรม จากเนื้อเพลงดังนี้

“ແ່หรือ พี่จำ บอกว่า จะมาขอหมั้น ปีนี้ฤกษ์ดีวันจันทร์น้องนับวันตั้งตา รอ .. จะขอ กรีบขอย่ารอ ให้ถึงปีหน้า ของอื่น นั้นขึ้นราคา แต่ค่าตัวน้อง รับรองเหมือนเดิม”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ด้านค่านิยมทางความสัมพันธ์และชีวิตระหว่างชายและหญิง จากเนื้อเพลงได้กล่าวถึงความรักของหญิงสาวที่มีต่อชายหนุ่มรูปหล่อที่รักกันมาแต่ยังไม่มาสู่ขอ จากเนื้อเพลงดังนี้

“..จะขอ กรีบขอย่ารอ ให้ถึงปีหน้า ..ແ່หรือ พี่จำ บอกว่า จะมาขอหมั้น ปีนี้ฤกษ์ดีวันจันทร์ น้องนับวันตั้งตา รอ”

3.2 ด้านค่านิยมของสังคมและวัฒนธรรม จากเนื้อเพลงจะเห็นได้ว่าในสมัยก่อนการที่ชายหญิงรักกันนานๆ แล้วยังไม่มาสู่ขอให้ถูกต้องตามประเพณี ก็จะทำให้ความอับอายมาสู่หญิงสาวยิ่งนัก ดังในเนื้อเพลงที่กล่าวไว้ดังนี้

“..อกหวาม หวันไหวหวันใจ ผู้ชายรูปหล่อ อายเพื่อน อายแม่ อายพ่อ กลัวจะ รอ เกอ เหมือนสายบัว ..น้อง อายเขานะ คนซัก นินทา กันทั่ว ชาวบ้าน ว่าอะไรไม่กลัว กลัว ใจ ของพี่ หนักหนา”

ชื่อเพลง	เพลงปู่ไข่ไก่หลง
ชื่อนักร้อง	ชายธง ทรงพล
ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง	ฉลอง ภู่ง่วง

เนื้อหาเพลง “ปู่ไข่ไก่หลง”

ช่าง เกอะ คนงาม ขอ ปล่อยตาม ตามวา-สนาพี่ไม่มี ปริณ-ญา ขวัญ ตา มองหน้า ทำ เมีนลืมได้ ลืมไป ลืมไป ลืมได้ ก็เชิญพี่ จน คนไร่เงิน เเดินย่ำตอก น้องบอก ว่าไซ้ กอด กับ คนจน หน้า มน เจ้าบ่น ว่าเหม็น กอดคนมี ชี เบนซ์ เนื้อ เย็น ใจเต้น ตาโตขึ้น ออก ขึ้น ใจ ชื่นใจหละผิว ใหม่ เป็นโก่ ตก เย็น นั้งเบนซ์ไซ้ว่ ก้อย่างนี้ ถึงลืมพี่ ชาว นา ดนตรี แม่ปู่ไข่ไก่หลง แล้ว คง มีไซ้ เติมท้อง ว่ายไปตามลำคลอง น้ำ นอง ลอยล่อง ธาราไซ้ก็ เติมตัว เติมตัว ผิวก็ ไม่มา น้า อาย และชายหน้า แม่ปู่จำ เป็นดารา กลางแปลง... สิ้น สุด กันที่ น้อง มี ผิวใหม่ ไปนานแม่ดอกท้อ กอ

หวาน ให้ ทาน เกื้อหนุน บุญแรง แม่นายไก่อหลง จากดง หวังจะ ส่งแสง ถูก กิน จนสิ้นแรงแสง
เลยน้อย นอนตามซอย ไทรมไทม...

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

เนื้อหาในเพลงบอกถึงผู้ชายที่ฐานะและหน้าตาทางสังคมไม่ดี ยากจน หญิงคนรักจึง
ได้ไปมีคนรักใหม่ที่มีหน้าตา ฐานะทางสังคมดี เพราะคิดว่าจะส่งเสริมให้ตัวเองฐานะดีขึ้น และมี
หน้าตาทางสังคม ชายคนนี้จึงได้เปรียบเปรยหญิงคนรักเหมือนนุ้ย และไก่อหลง ที่แท้จริงแล้ว
เป็นได้แค่ของเล่นให้กับคนรวย เมื่อได้ดังหวังแล้วเขาก็ทิ้งไป

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มี
วัฒนธรรมดังนี้

2.1 ด้านวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่าในสังคมไทยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมทางด้าน
วัตถุมาก เช่น บ้าน เงิน ทอง เพื่อเป็นการบ่งบอกถึงฐานะที่มั่นคงดังในเพลงที่ผู้หญิงต้องไขว่คว้า
หาความร่ำรวยจากผู้ชายที่มีหน้าตาทางสังคมชั้นสูง ดังในเนื้อเพลงที่ว่า

“กอด กับ คนจน หน้า มน เจ้าบ่น ว่าเหม็น กอดคนมี ชี เบนซ์ เนื้อ เย็น ใจเต้น
ตาโต

ขึ้น ออก ขึ้น ใจ ขึ้นใจหละผิวใหม่ เป็นโก่ ตก เย็น นั่งเบนซ์โชว์ ก็อย่างนี้ ถึงลืมพี่ ชาว นา”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ด้านค่านิยมทางความสัมพันธ์และชีวิตรักระหว่างชายและหญิง ในเนื้อเพลง
บอกถึงชายหญิงเคยรักกันแต่ก็แพ้อำนาจเงินตรา ทำให้ฝ่ายหญิงทิ้งชายคนรักเก่าไปมีความรัก
ครั้งใหม่ที่เห็นว่าดีกว่า ดังเนื้อเพลง

“ช่าง เกอะ คน งาม ขอ ปล่อยตาม ตามวา-สนา พี่ไม่มี ปริญ-ญา ขวัญ ตา
มองหน้า ทำเมินลืมได้ ลืมไป ลืมไป ลืมได้ ก็เชิญพี่ จน คนไร้เงิน เดินย่ำต๊อก น้องบอก ว่าไซ้”
และ “สิ้น สุด กันที น้อง มี ผิวใหม่ ไปนานแม่ดอกท้อ กอหวานให้ ทาน เกื้อหนุน บุญแรงแม่นาย
ไก่อหลง จากดง หวังจะ ส่งแสงถูก กิน จนสิ้นแรงแสงเลยน้อย นอนตามซอย ไทรมไทม...”

3.2 ด้านค่านิยมของสังคมและวัฒนธรรม จะเห็นได้ว่าสังคมในสมัยก่อนหาก
ผู้หญิงประพฤติตัวไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ก็จะทำให้เกิดความอับอายต่อชาวบ้านและ
ผู้อื่น ดังเนื้อเพลง

“แม่ปู้ไก่อหลง แล้ว คง มีไข่ เต็มท้อง ว่ายไปตามลำคลองน้ำ นอง ลอยล่อง
ธาวาไข่ก็ เต็มตัว เต็มตัว ผิวก็ ไม่มาน่า อาย และขายหน้า แม่ปู้จ๋า เป็นดารา กลางแปลง...”

ช่วงที่ 3 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2550

ชื่อเพลง

เพลงสมหวังนะครับ

ชื่อนักร้อง

จักรพันธ์ ควบฤทธิ์โชติ

ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง

ณัฐภาพ พรหมสุนทรสกุล

เนื้อหาเพลง “สมหวังนะครับ”

หวังกันไป ก็ได้แค่หวังไม่เสียสตางค์ไม่ผิดกฎหมายหวังกันมา ก็หวังกันไปหวังในใจ
ตำรวจไม่จับ..... คนตาย ยังหวังจะฟื้นคนตื่น จะไม่หวังได้เียงอยู่ ก็หวังกันไป ไม่มีใคร ไม่หวัง
หอรอกคุณคนจน ก็หวังกับหอยคนรวย ก็หวังกับหุ่นทำบุญ ก็หวังได้บุญลง ทุน ก็หวังกำไร.
(ครับ สมหวังนะครับ)..ดนตรี..หวังกันไป ก็ได้แค่หวังไม่เสียสตางค์ไม่ผิดกฎหมายหวังกันมา ก็
หวังกันไปหวังในใจ ตำรวจไม่จับ.....การเมือง ก็หวังคนดีพาให้ ก็หวังคนดูคนโสด ก็หวังมีคู่เชื่อ
หมอดู ก็หวังฟังดวงลูกหนี้ ก็หวังจะหนีเจ้าหนี้ ก็หวังจะทวงคนจับ ก็หวังจะควงคนข้าทรวง จะ
หวังอะไร(ครับ สมหวังนะครับ)..ดนตรี..หวังกันไป ก็ได้แค่หวังไม่เสียสตางค์ไม่ผิดกฎหมายหวัง
กันมา ก็หวังกันไปหวังในใจ ตำรวจไม่จับ.....สาว ๆ ก็หวังจะสวयคนป่วย ก็หวังทุเลาคนดำ ก็
หวังจะขาวคนข้าเหมา ก็หวังใส่ทองตัวผม ก็แอบหวังไว้ตั้งใจ จะตีตราจองรักคุณ ก็หวังเกี่ยวดอง
หวัง เป็นทองแผ่นเดียว กับคุณ (ครับ สมหวังนะครับ) สาว ๆ ก็หวังจะสวयคนป่วย ก็หวังทุเลาคน
ดำ ก็หวังจะขาวคนข้าเหมา ก็หวังใส่ทอง ตัวผม ก็แอบหวังไว้ตั้งใจ จะตีตราจองรักคุณ ก็หวัง
เกี่ยวดองหวัง เป็นทองแผ่นเดียว กับคุณ(ครับ สมหวังนะครับ)..ดนตรี..หวังกันไป ก็ได้แค่หวังไม่
เสียสตางค์ไม่ผิดกฎหมายหวังกันมา ก็หวังกันไปหวังในใจ ตำรวจไม่จับ(ครับ สมหวังนะครับ)ให้
สมหวังนะครับ

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

เนื้อหาเพลงในทำนองสนุกสนาน ที่กล่าวถึงความหวัง ความฝัน ของแต่ละคน
หลากหลายอาชีพ ที่ต่างมีความหวัง มีความฝันที่จะให้ชีวิตของตัวเองดีขึ้นและเป็นไปในทางที่ดี
และกล่าวถึงชายหนุ่มผู้แอบหวังในความรักต่อหญิงสาว ว่าขอให้สมหวังนะครับ

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มี
วัฒนธรรมดังนี้

2.1 ด้านวัฒนธรรม ความหวังหรือความฝันให้ชีวิตดีขึ้นทั้งในด้านวัตถุ ด้านความงาม
ด้านสังคม ดังเนื้อเพลง

“คนจน ก็หวังกับหอยคนรวย ก็หวังกับหุ่นทำบุญ ก็หวังได้บุญลง ทุน ก็หวัง
กำไร. สาวๆ ก็หวังจะสวยคนป่วย ก็หวังทุเลาคนดำ ก็หวังจะขาวคนซ้ำเหมา ก็หวังใส่ทอง”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ด้านค่านิยมทางความสัมพันธ์และชีวิตระหว่างชายและหญิง ในที่นี้เนื้อ
เพลงกล่าวถึงผู้ชายมีความหวังจากการได้แอบรักผู้หญิง ว่าฝ่ายหญิงจะตอบรับรักของเขาด้วย
เช่นกัน ดังเนื้อเพลง

“ตัวผม ก็แอบหวังไว้ตั้งใจ จะติดตามจอร์จคุณ ก็หวังเกี่ยวดวงหวังเป็นทองแผ่น
เดียว กับคุณ (ครับ สมหวังนะครับ)”

ชื่อเพลง

เพลงมีเมียเด็ก

ชื่อนักร้อง

พรศักดิ์ ส่องแสง

ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง

-

เนื้อหาเพลง “มีเมียเด็ก”

มีเมียเด็กต้องหมั่นตรวจเช็คร่างกายไม่ต้องนิกนอยเป็นลูกผู้ชายต้องกล้าอย่าไปตะแบง
ในเมื่อเรียวแรงโรยราร่างกายไม่ไหวก็ต้องอาศัยไต่บิยามมีคู่นอนอ่อนกว่าต้องหายา บำรุง. มีเมีย
เด็ก ขาวๆ เล็กๆ บางๆ ต้องคอยระวังเพราะชายต่างหวัง ใจมุ่งได้เมียคราวหลานแต่ตัวผมนั้นคราว
ลูกต้องคอยห่วงใยเหมือนพวป่าไม้หวงซุงไม่คอยชำเลียงเดี่ยวเรื่องยุ่งเพราะหนุ่มต่างมุ่งหมาย
ปอง. ผมได้เมียเด็กตามสเป็คต้องการแต่นำรำคาญเพราะมีพวกมารคอยจ้องหนุ่มๆ อิจฉามันจ้อง
จะมาลี้มลองอย่ามัวแต่เมานั่งกินเหล้ายาตองถ้าเปลวเรือไม่สออสองเดี่ยวพวกแมวมองคว้าไปมี
เมียเด็กต้องหมั่นตรวจเช็คใครโทรมาอย่าเอาหูไปนาและอย่าเอาตา ไปไร่ได้เมียยังสาวโบราณ
กล่าวอย่าไว้ใจควายไม่ล่อมคอกโบราณบอกจะเสียใจถ้าถูกขโมยลักไปจะเอาควายไหนไหนผม
ได้เมียเด็กตามสเป็คต้องการแต่นำรำคาญเพราะมีพวกมารคอยจ้องหนุ่มๆ อิจฉามันจ้องจะมาลี้ม
ลองอย่ามัวแต่เมานั่งกินเหล้ายาตองถ้าเปลวเรือไม่สออสองเดี่ยวพวกแมวมองคว้าไปมีเมียเด็ก
ต้องหมั่นตรวจเช็คใครโทรมาอย่าเอาหูไปนาและอย่าเอาตา ไปไร่ได้เมียยังสาวโบราณกล่าวอย่า
ไว้ใจควายไม่ล่อมคอกโบราณบอกจะเสียใจถ้าถูกขโมยลักไปจะเอาควายไหนไหน

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

เนื้อเพลงกล่าวถึงผู้ชายที่มีอายุแล้ว แต่มีภรรยาอายุน้อยกว่า ก็บอกว่าต้องหมั่นตรวจเช็คร่างกายให้แข็งแรง ดูแลสุขภาพร่างกาย และคอยหมั่นเช็คหนุ่มๆ จะมาซังแะภรรยาอีกด้วย เปรียบเปรยเหมือนวัวหายแล้วจะมาล้อมคอกทีหลังไม่ได้การ

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีวัฒนธรรมดังนี้

2.1 ด้านสหรรม กล่าวถึงความเป็นอยู่ของผู้ชายสมัยก่อนมักมีภรรยาที่อายุน้อยกว่า เป็นวัยรุ่น วัยสาวกว่าตนเองมาก จึงต้องมีการหาพยาบาลร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ ดังเนื้อเพลง

“มีเมียเด็ก ต้องหมั่นตรวจเช็คร่างกาย ไม่ต้องนิกาย เป็นลูกผู้ชายต้องกล้า อยาไปตะแบงในเมื่อเรียวแรงโรยรา ร่างกายไม่ไหว ก็ต้องอาศัยได้บยา มีคุณอนอ่อนกว่า ต้องหา ยา บำรุง”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ด้านค่านิยมทางความสัมพันธ์และชีวิตระหว่างชายและหญิง ในเนื้อเพลง กล่าวถึงผู้ชายที่มีอายุมีความรักกับผู้หญิงที่มีอายุอ่อนเยาว์กว่าเยอะ จึงมีความหึงหวงต่อหนุ่มๆ ที่มาหมายปองภรรยาของตน ดังเนื้อเพลง

“มีเมียเด็ก ชาวๆเล็กๆบางๆ ต้องคอยระวัง เพราะชายต่างหวัง ใจมุ่ง ได้เมีย คราวหลานแต่ตัวผมนั้นคราวลุง ต้องคอยห่วงใย เหมือนพวกป่าไม้หวงซุง ไม่คอยชำเลื่องเดี่ยว เรืองยุง เพราะหนุ่มต่างมุ่งหมายปอง. ผมได้เมียเด็กตามสเป็คต้องการ แต่นำรำคาญ เพราะมี พวกมารคอยจ้อง หนุ่มๆอีกฉมังนั้นจ้องจะมาลิ้มลอง อยามัวแต่เมานั่งกินเหล้ายาตอง ถ้าเผลอเรอ ไม่สอคล้อง เดี่ยวพวกแมวมองคว้าไป”

ช่วงที่ 4 ยุคสมัยของเพลงลูกทุ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2558

ชื่อเพลง	เพลงขอใจแลกเบอร์โทร
ชื่อนักร้อง	หญิงลี ศรีจุมพล
ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง	บอย เขมราษฎร์

เนื้อหาเพลง “ขอใจแลกเบอร์โทร”

แวบเดียวแค่ดู ก็ทำให้รู้ว่าเธอเนอะโดนหัวใจ อยากบอกเหลือเกินว่าเธอน่ารักแค่ไหน จิตมากไปกลัวมันไม่ดีไม่งาม ก็เลยเก๊กฟอร์ม ทำเป็นอ้อมค้อมทำเป็นว่าดูเฉยเมย จนเธอมาขอเบอร์โทรเข้าทางแล้วอើย อยากบอกจังเลย ถึงบ้านให้รีบโทรหา เบอร์โทรอื่น จะได้ยินเสียงรอสายแบบ แบบ แบบ ว่าให้รอ แต่เบอร์นี้ จะได้ยินเสียงใจบอกว่า ท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจลงทะเลเย็นฝากไว้ตัวเธอกลับไป ใจให้เก็บรักษา ยอมจำนนเธอแล้ววันนี้แค่แรก เห็นหน้า ฝากไว้กับฉันนะหัวใจของเธอ แลกเบอร์โทร โอ๊ะ โอ โอ้ย ใจคงขาดหวิว หากเธอโดนชีวิตเพราะมีมือดีโฉบไป รักแรกของฉัน ไม่มีอีกเมื่อไร เอาใจแลกใจ อย่างนี้ไว้ก่อนและดีเบอร์โทรอื่น จะได้ยินเสียงรอสายแบบ แบบ แบบ ว่าให้รอ แต่เบอร์นี้ จะได้ยินเสียงใจบอกว่า ท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจลงทะเลเย็นฝากไว้ตัวเธอกลับไป ใจให้เก็บรักษา ยอมจำนนเธอแล้ววันนี้แค่แรก เห็นหน้า ฝากไว้กับฉันนะหัวใจของเธอ แลกเบอร์โทร โอ๊ะ โอ โอ้ย เบอร์โทรอื่น จะได้ยินเสียงรอสายแบบ แบบ แบบ ว่าให้รอ แต่เบอร์นี้ จะได้ยินเสียงใจบอกว่าท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจลงทะเลเย็นฝากไว้ตัวเธอกลับไป ใจให้เก็บรักษา ยอมจำนนเธอแล้ววันนี้แค่แรก เห็นหน้า ฝากไว้กับฉันนะหัวใจของเธอ แลกเบอร์โทร โอ๊ะ โอ โอ้ย

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

เพลงนี้เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสนุกสนาน และเป็นเพลงที่บ่งบอกถึงความเป็นคนสมัยใหม่ของฝ่ายหญิงที่บอกไปตรงๆ เลยว่าชอบผู้ชายตั้งแต่ครั้งแรกที่เห็น และพร้อมที่จะให้เบอร์โทรศัพท์ของตัวเองไป ทันทหากฝ่ายชายรับรัก แต่ด้วยความที่เป็นผู้หญิงจึงทำเก๊กไว้ก่อน แล้วฝ่ายชายก็มาขอเบอร์โทรศัพท์ จึงให้ไปและหวังลึกๆ ว่ากลับถึงบ้านฝ่ายชายจะโทรหา โดยมีการเปรียบความกับโทรศัพท์ที่รอสาย และเข้าสู่บริการรับฝากหัวใจแทนการรับฝากข้อความเสียง

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งมีวัฒนธรรมดังนี้

2.1 ด้านสทธรรม ในเนื้อเพลงมีการบอกกล่าวเกี่ยวกับความวัฒนธรรมและสังคมในยุปัจจุบันที่มีความทันสมัย มีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา โดยมีโทรศัพท์เป็นสื่อกลางความรักดังเนื้อหาในเพลง

“จนเธอมาขอ เบอร์โทเรเข้าทางแล้วอัย ยากบอกจ้งเลย ถึงบ้านให้รีบโทรหา เบอร์โทเรอื่น จะได้ยินเสียงรอสาย แบบ แบบ แบบ ว่าให้รอ แต่เบอร์นี้ จะได้ยินเสียงใจบอกว่า ท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจ ลงทะเบียนฝากไว้ตัวเธอกลับไป ใจให้เก็บรักษา”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ด้านค่านิยมของสังคมและวัฒนธรรม ในเนื้อเพลงบอกถึงการใช้ชีวิตของคนหนุ่มสาวในยุคปัจจุบันซึ่งหากมีความพึงพอใจซึ่งกันและกันก็จะขอเบอร์ตอร์ศัพทกัน ดังเพลง

“แวนเดียวแค่ดู ก็ทำให้รู้ว่าเธอนะโดนหัวใจ อยากบอกเหลือเกินว่าเธอน่ารัก แคไหน จริตมากไปกลัวมันไม่ดีไม่งาม ก็เลยเก็กฟอร์ม ทำเป็นอ้อมค้อมทำเป็นว่าดูเฉยเฉย จนเธอมาขอ เบอร์ตอร์เข้าทางแล้วอัย ยากบอกจ้งเลย ถึงบ้านให้รีบโทรหา”

ชื่อเพลง เพลงอยากบอกว่าอ้ายเหงา

ชื่อนักร้อง ไข่ พงศธร

ชื่อผู้แต่งคำร้อง/ทำนอง วสุ ห้าวหาญ

เนื้อหาเพลง “อยากบอกว่าอ้ายเหงา”

ออกมาหาอ้ายจ๊กคราวได้บ่ อ้ายชิน้งรอ ที่เดิมและเวลาเก่า ห่างกันโดนโดน กลัวหลบไม่พ้น เจื่อมมือความเหงา อยากมีเวลาให้เรา นั่งคุยเบาเบา แคสองต่อสอง ปัญหาใหญ่น้อย ร้อยพันเรื่องราวท่วมเต้าเข้าสะสางก็ย้งบกพร่อง ก็เลยจำเป็น ที่ใจอ้ายนี้ต้องมีใจน้อง มาช่วยประคับประคองให้พอก้าวผ่านวันนี้ไปได้ ทุกข้ออ้างที่อ้ายบอกไป ที่แท้ความหมาย คืออยากเห็นหน้า ทุกข้อความที่เคยส่งหาแค่อยากบอกว่า อ้ายเหงาแคไหน ทุกครั้งโทรซ้ำ ก็แค่อยากถามว่าเป็นสุขไหมทุกคราวที่เราอยู่ไกลบอกเลยว่าใจอ้ายลื้มความท้อออกมาสบตาบ่กับอ้ายจ๊กคราวอย่าให้ผู้บ่าวเหงาตายไปพร้อมการรอมาช่วยเติมไฟให้ใจเดิมซึ่งนิตนึ่งก็พอนัดใครไว้ก่อนอยู่บ่มาตามคำขออ้ายแหม่นได๋อนาง

1. สรุปสาระเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งได้ดังนี้

จากเนื้อเพลงกล่าวถึงของชายหนุ่มที่มีความรักต่อหญิงสาวในยุคปัจจุบัน เนื้อเพลงสื่อถึงว่ากำลังเหงา อยากเห็นหน้าฝ่ายหญิง ได้แต่โทรหาซ้ำๆ และส่งข้อความไปหาเพื่อให้รู้ว่าพี่เหงา และคิดถึงคนรักมากแค่ไหน

2. วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีวัฒนธรรมดังนี้

ด้านสหรรม ในเนื้อเพลงกล่าวถึงการใช้ชีวิตของคนวัยทำงานที่ไม่ค่อยได้เจอหน้ากันก็เหงาก็คิดถึง ดังเนื้อเพลง

“คืออยากเห็นหน้า ทุกข้อความที่เคยส่งหาแค่อยากบอกว่า อ้ายเหงาแค่ไหน ทุกครั้งโทรซ้ำ ก็แค่อยากถามว่าเป็นสุขไหมทุกคราวที่เราอยู่ไกลบอกเลยว่าใจอ้ายลืมความท้อออกมาสบตากับอ้ายจึกครวอย่าให้ผู้บ่าวเหงาตาย”

3. ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง มีค่านิยมดังนี้

3.1 ด้านค่านิยมทางความสัมพันธ์และชีวิตระหว่างชายและหญิง ในเนื้อเพลงได้กล่าวถึงชีวิตความรักความสัมพันธ์ ของชายหนุ่มหญิงสาวที่อยากเจอหน้ากันทุกวัน ดังเพลง

“ที่ใจอ้ายนี้ต้องมีใจน้อง มาช่วยประคับประคองให้พอก้าวผ่านวันนี้ไปได้ ทุกข้ออ้างที่อ้ายบอกไป ที่แท้ความหมาย คืออยากเห็นหน้า ทุกข้อความที่เคยส่งหาแค่อยากบอกว่า อ้ายเหงาแค่ไหน”

สรุปและอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่มีความต้องการศึกษาพัฒนาการในการสื่อสารของเพลงลูกทุ่งผ่านการเล่าเรื่องตามค่านิยมของสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน

จากผลการวิจัย พบว่า การวิจัยเชิงคุณภาพโดยสัมภาษณ์อาจารย์ชลธิ์ ธารทอง ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (นักแต่งเพลงลูกทุ่ง) ปี 2542 จะเห็นได้ว่าเพลงลูกทุ่งสื่อถึงความเป็นวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ความเป็นอยู่ที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของเพลง การแสดงออกในรูปแบบต่างๆของวัฒนธรรมจากเพลงลูกทุ่งซึ่งปรากฏให้เห็น เด่นชัด สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะซึ่งให้บรรยากาศ ความเป็นลูกทุ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินาถ ฉัตรทอง (2549) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ เพลงลูกทุ่ง: ภาพสะท้อนค่านิยมในสังคมไทย ผลการวิจัย พบว่า เพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรัก พฤติกรรม

ระหว่างหนุ่มสาว วิถีชีวิต เหตุการณ์ประจำวัน และการติดต่อสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือ อีกทั้งยังพบว่า ค่านิยมในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านทางเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง จำนวน 17 ค่านิยม ซึ่งค่านิยมที่ถูกกล่าวถึงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง ส่วนใหญ่ก็เป็นค่านิยมในเรื่องความรัก กล่าวคือเป็นเรื่องของการปฏิบัติต่อกันระหว่างคนรัก ค่านิยมในการเลือกคู่รักหรือคู่ครอง และงานวิจัยของ รัชณี แสนเหวิน (2552) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ แนวคิดทางสังคมและวัฒนธรรมในบทเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา แนวคิดทางสังคมและวัฒนธรรม เนื้อหาและกลวิธีในการประพันธ์บทเพลงลูกทุ่งของสลาคุณวุฒิ โดยศึกษาวิเคราะห์จากบทเพลงจำนวน 90 เพลงที่สุ่มอย่างง่ายจากบทเพลงที่บันทึกเสียงเผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2549 รวบรวมข้อมูลทั้งทางเอกสารและข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์และ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามจุดประสงค์นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบทเพลง จัดเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ควรศึกษาควบคู่กันกับชีวิตประวัติของผู้ประพันธ์ เพื่อทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมและผู้ประพันธ์ชัดเจนยิ่งขึ้น ในฐานะที่นักประพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ย่อมอาศัยประสบการณ์ความรู้สึกรู้สึกนึกคิด แรงบันดาลใจ ตลอดจนสภาพสังคมแวดล้อมที่นักประพันธ์อาศัยอยู่ สร้างสรรค์วรรณกรรมขึ้นมา ดังนั้นชีวิตประวัติของผู้ประพันธ์จึงสัมพันธ์กับวรรณกรรมที่แต่งเสมอ

จากผลการวิจัย พบว่า จากการวิเคราะห์เพื่อค้นหาประเด็นความคิด ค่านิยมของสังคมไทยในคำร้องของเพลงลูกทุ่ง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความ และการวิเคราะห์สาระในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งใน 4 ยุค พบว่า มีพัฒนาการของเพลงลูกทุ่งไทยอย่างเป็นลำดับ ที่มีการสื่อสารผ่านภาษาที่เรียบง่ายถ้อยคำ และภาษาที่สละสลวยใช้การเปรียบเทียบ เปรียบเปรยในยุคแรก ที่ผู้หญิงผู้ชายมีการชอบพอกันก็มีการไปมาหาสู่ตามประเพณี มีการสู่ขอตามประเพณีที่ดั้งเดิม สตรีก็อยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน และมีการใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมามากขึ้นในยุคปัจจุบัน ผ่านวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุมากขึ้น การบอกรักที่ฝ่ายหญิงเป็นคนบอกรักแก่ผู้ชายก่อน และสื่อให้เห็นถึงความทันสมัยของสังคมไทยมากขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงษ์ สังข์มณี (2541) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน พ.ศ. 2533-2539 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน และค่านิยมของชาวอีสานที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน ในช่วงปี พ.ศ. 2533-2539 โดยวิเคราะห์เนื้อหาในบทเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยม จำนวน 333 เพลง ซึ่งขับร้องโดยนักร้อง 13 คน ทั้งนี้ใช้ชุดรวมเพลงยอดนิยมเป็นหลักผลการศึกษา พบว่า ค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัว ด้านการเลือก

คู่ครอง ความกตัญญูต่อบุพการี ค่านิยมด้านเศรษฐกิจ นิยมคนที่มีฐานะดี ร่ำรวยมั่งคั่ง ชอบความหรูหราฟุ่มเฟือย ค่านิยมเกี่ยวกับประเพณี ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมเกี่ยวกับศาสนา ยอมรับนับถือสิ่งเหนือธรรมชาติและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ค่านิยมด้านการศึกษา นิยมส่งบุตรหลานให้ได้รับการศึกษา ค่านิยมเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย รักถิ่นที่อยู่อาศัย ค่านิยมที่เกี่ยวกับสตรี นิยมสตรีที่มีความสวย รักเดียวใจเดียว และเป็นแม่ศรีเรือน ค่านิยมเกี่ยวกับนันทนาการ นิยมพักผ่อนหย่อนใจ เที่ยวงานเทศกาลต่าง ๆ ค่านิยมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองนิยมยกย่องพระมหากษัตริย์ ค่านิยมของชาวอีสานที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวนิยมสมรสแบบผัวเดียวเมียเดียว ภรรยาต้องเป็นแม่ศรีเรือน กตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดา ค่านิยมเกี่ยวกับเศรษฐกิจ นิยมความมั่งคั่ง มีรายได้ประจำ นิยมความหรูหราฟุ่มเฟือย และการประกอบอาชีพอิสระชอบทำงานต่างถิ่น ค่านิยมที่เกี่ยวกับการศึกษา นิยมยกย่องผู้ที่มีการศึกษาสูง จึงส่งบุตรหลานไปเรียนหนังสือ ค่านิยมเกี่ยวกับศาสนาจะนิยมยอมรับในเรื่องบุญกรรม ค่านิยมเกี่ยวกับประเพณี ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมเกี่ยวกับอาหาร ชาวอีสานนิยมอาหารที่มีในท้องถิ่น อาหารหลัก คือ ข้าวเหนียว ปลาไร่ ค่านิยมเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัย รักผูกพันในถิ่นที่อยู่อาศัย ค่านิยมเกี่ยวกับสตรี นิยมสตรีที่รักนวลสงวนตัว ปฏิบัติตามประเพณีและนิยมสตรีที่เก่งงานบ้านงานเรือน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษา แนวคิดทางสังคมและวัฒนธรรมในบทเพลงลูกทุ่งในรูปแบบอื่นๆ มากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาถึงพฤติกรรม ค่านิยม ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลง โดยแบ่งออกเป็นภาคต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ราชินี แส่นเหวิน. (2552). แนวคิดทางสังคมและวัฒนธรรมในบทเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิ.

อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

วิกิพีเดีย สารานุกรม. (2558). เพลงลูกทุ่ง. สืบค้นจาก [https://th.wikipedia.org/wiki/เพลง](https://th.wikipedia.org/wiki/เพลงลูกทุ่ง#เพลงลูกทุ่งยุคแรก)

ลูกทุ่ง#เพลงลูกทุ่งยุคแรก

วิทยา เกษรพรหม. (2554). พลวัตเพลงลูกทุ่ง: นวัตกรรมแห่งท้องถิ่น. สืบค้นจาก

<https://www.gotoknow.org/posts/444978>

สิรินาถ ฉัตรทอง. (2549). เพลงลูกทุ่ง: ภาพสะท้อนค่านิยมในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร:

คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรพงษ์ สังข์มณี. (2541). ค่านิยมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งอีสาน พ.ศ. 2533-2539.

มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

